

consell nacional de les dones de catalunya

Declaració del Consell Nacional de les Dones de Catalunya per al 68è període de sessions de la Comissió de la Condició Jurídica i Social de la Dona de Nacions Unides

Vivim un moment històric de múltiples crisis entrecreuades, límits planetaris superats; apogeu del feixisme, partits d'extrema dreta i de grups antidrets i antigènere gaudint de gran capacitat de poder per imposar les seves agendes autoritàries. En aquest context, acabaramb la pobresa suposa enfrontar les estructures globals d'opressió que promouen i permeten l'explotació de cossos, de territoris, així com dels recursos naturals.

Hem de fer front a les causes estructurals i interconnectades que generen i mantenen milions de persones en la pobresa. L'heteropatriarcat, l'autoritarisme, el colonialisme, el racisme i la supremacia blanca, el capitalisme neoliberal, el militarisme, el capacitisme, l'homofòbia i la transfòbia, i l'extractivisme fan que milions de persones visquin en la pobresa.

Vivim un moment de neoliberalisme desenfrenat en el qual les violències que generen aquests sistemes d'opressió, s'incrementen i es reforcen sobre certs cossos i territoris amb l'únic objectiu de mantenir el sistema dels privilegiats.

El sistema capitalista neoliberal i l'ordre social es mantenen gràcies al control i explotació dels cossos de les dones i de les persones no conformes al gènere. Les violències heteropatriarcals, que inclouen la vulneració dels drets sexuals i reproductius, són un dels elements clau per al control de l'ordre social. La prohibició, criminalització, estigma sobre la justícia sexual i reproductiva, inclosos el dret a

l'avortament, el lliure exercici i la lliure decisió de l'orientació sexual i la identitat i expressió de gènere; el dret a l'educació sexual obligatòria, els drets de les persones transgènere i de les treballadores sexuals, permeten mantenir aquest ordre econòmic. Si l'entrecuem amb altres formes d'opressió com el racisme, la supremacia blanca, l'homofòbia, bifòbia i transfòbia i el capacitisme, el control augmenta expulsant a la pobresa a molts grups de població. Per superar la pobresa és indispensable acabar amb les lleis d'estrangeria racistes i punitivistes, amb les necropolítiques migratòries, les legislacions discriminatòries cap a la població LGTBIQ+; posar fi a les reformes laborals sustentades en programes d'ajustament estructural i en mesures d'austeritat; reforçar el sistema públic i de protecció social apostant pels serveis públics davant el privat; posar fi a la privatització del sistema públic de salut i educació dotant-los dels recursos necessaris; cancel·lar el deute dels països del sud als països del nord, així com impulsar mesures efectives que acabin amb les diferents violències institucionals que permeten sostenir i reproduir les violències heteropatriarcal.

Exigim als governs que adoptin mesures que abordin les causes estructurals que generen les violències i que deixin de definir i implementar polítiques públiques que es basen només a pal·liar els efectes i els impactes, reproduint, a més, lògiques heteropatriarcal de càstig i punitivistes que sempre impacten de forma greu sobre els grups de població més vulnerabilitzats.

Les tasques de cures són les que sostenen la vida, ja que les persones som interdependents, cuidem i necessitem o necessitarem ser cuidades al llarg de la mateixa. El sistema actual es basa en l'explotació i la invisibilització dels treballs de

cures i domèstic remunerats i no remunerats, que són feminitzats i racialitzats, limitant d'aquesta manera l'accés a serveis públics de les persones que els porten a terme. La divisió sexual i racial del treball continua sent un element clau per mantenir el sistema capitalista i patriarcal amb la invisibilització de les esferes econòmiques vinculades a les cures, un sistema que sobreposa les necessitats dels mercats per sobre de les necessitats de les persones.

És necessari socialitzar les cures distribuint les càrregues globals d'aquests treballs en un major nombre d'agents socials i recursos, tenint en compte que els duen a terme històricament i majoritàriament dones, concretament migrades, en l'àmbit de les llars i en sectors laborals precaritzats.

És necessari visibilitzar, polititzar, valorar i dignificar els treballs de cures abordant els següents aspectes:

- Eliminació de la divisió sexual i racial del treball des d'una perspectiva interseccional
- Reconeixement que les economies productives se sostenen en el treball de cures
- Erradicació de les múltiples desigualtats vinculades a les cures (provisió i recepció)
- Abordar les cadenes globals de cures: causes / conseqüències / resposta
- Promoció de la coresponsabilitat dels diferents actors socials i institucionals, garantint sistemes de protecció social i accés als serveis públics de qualitat.

Per abordar la pobresa abordem la crisi climàtica que és el producte d'un model econòmic que prioritza la lògica extractiva, els processos d'acumulació, el

consumisme salvatge, que generen milions de persones expulsades i desplaçades, destruint i exhaurint els recursos naturals. Un model econòmic en el qual les grans transnacionals són les principals responsables del canvi climàtic per ser les màximes emissores de carboni. Aquestes transnacionals, que configuren el poder corporatiu, gaudeixen d'una concentració de poder sense precedents, que els permet imposar els seus interessos en tot el planeta sense que en contraposició hi hagi mecanismes que les controlin. El que comporta en el nostre context és, entre d'altres, la desarticulació de les economies locals, la contaminació de l'aigua, l'increment de malalties, la reforma del racisme estructural i la generació de violències. En altres territoris del Sud Global comporta, de forma destacable, la militarització dels territoris, genera violències sexuals contra les dones com a manera d'aniquilar el teixit social i comunitari que contribueix a erradicar les possibles resistències sorgides en les comunitats, racisme climàtic, entre d'altres.

A Catalunya el moviment feminista aposta per posar la vida en el centre i que tothom pugui viure una vida que mereixi ser viscuda. És una aposta ferma per la sostenibilitat que implica erradicar tots els sistemes d'opressió, per l'avaluació i socialització dels treballs de cura i reproducció i per l'economia de les cures. Des d'aquesta visió holística exigim que per assolir la justícia climàtica és imprescindible eliminar la llei d'estrangeria, regular el treball reproductiu i de cures, garantir els drets sexuals i reproductius de les dones en totes les seves diversitats i de la població LGTBIQ+, garantir el dret a l'habitatge, posar fi a les inversions de les indústries extractives i de l'agroindústria.

Tot això es vehicula mitjançant l'economia amb perspectiva de gènere, tornant i reivindicant els orígens etimològics de l'economia, i com a tal exigim:

- L'aplicació i desplegament de l'economia amb perspectiva de gènere
 - Un efecte directe cap al finançament i els microcrèdits
 - A la feina: autoocupació i empenedoria, treball de cures i domèstic
 - Una aposta per l'autonomia econòmica de les dones, clau per al seu desenvolupament econòmic i personal
- Una aplicació de l'economia amb perspectiva de gènere a les empreses (públiques o privades)
 - a la justícia en els diferents àmbits.

Exigim la cancel·lació del deute extern per un tema de justícia amb les poblacions del Sud i de responsabilitat històrica. Encara que ja existeixen solucions feministes locals de base que funcionen, el finançament continua anant a les solucions falses. Posar fi a l'espiral de l'endeutament públic dels països del Sud global que impacta directament sobre la justícia climàtica, perquè les polítiques d'austeritat forcen pràctiques que promouen els extractivismes. Aquestes polítiques d'endeutament també afecten negativament la inversió dels serveis públics.

Com demostra l'estudi *On són els diners per a les organitzacions feministes?* realitzat per l'organització AWID, ¹la majoria de les organitzacions feministes i del moviment de dones no accedeixen a cap finançament. Tanmateix, les entitats

¹ Tenzin Dolker. *¿Dónde está el dinero para las organizaciones feministas? Síntesis de datos y llamado a la acción.* AWID, 2021.

feministes són les que garanteixen drets i estan en primera línia de la resposta a les crisis.

“Molts governs, bancs de desenvolupament i institucions financeres internacionals diuen que està augmentant el finançament per a la igualtat de gènere, quan en realitat estan augmentant el finançament per a IIG o IEG”.²

“Les xifres multibilionàries que s'al·lega que són invertides pel sector privat per donar suport a la igualtat de gènere sonen impressionants, però en veritat una gran part d'elles és finançament públic que dona suport i subsidia a l'IIG i, per extensió, als seus inversors més grans: les corporacions multinacionals”³.

Apostem per la dotació de finançament necessari per gaudir d'uns serveis públics finançats i de qualitat. Exigim que s'incrementi el finançament a les entitats feministes de manera directa. Així com exigim que deixi de finançar-se als grups antigènere, antidrets que treballen per erradicar els drets humans de les dones i de la resta de la població⁴.

Consell Nacional de les Dones de Catalunya

Octubre de 2023

² Idem anterior

³ “*Tip of the Iceberg: Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality & Reproductive Health in Europe*”, 2021. <https://www.epfweb.org/node/837>

⁴ Idem anterior